

## KRÁL KŘÍŽOVEK – BONUS

### Alexandr Veliký (356 - 323 před naším letopočtem)

Ve 4. století před naším letopočtem urazil Alexandr III. Makedonský během jedenácti let na svých cestách 20 000 mil. Po celou dobu táhl v čele mohutné armády, která se vydala z tehdejší střední Evropy do Indie na výpravu, jaká neměla obdoby. Alexandrem Velikým ho poprvé nazvali Římané.

Snad nejslavnější z příběhů o Alexandru Velikém je ten, který vypráví o problému ... **1. tajenka.** Na svých cestách navštívil Diův chrám v Gordionu ve Frýgii, v němž napohled nerozpletitelný uzel držel pohromadě části vozu, který kdysi patřil fryžskému králi Midovi. Legenda pravila, že muž, který dokáže uzel rozvázat, se stane králem Asie. Když se ukázalo, že je nemožné uzel rozplést, Alexandr se nesmířil s porážkou, ... **2. tajenka** roztál. Byl to čin, který symbolizoval jeho schopnost nalézt vždy nečekané řešení problému. Příhoda s uzlem přesvědčila Alexandra, aby pokračoval v tažení do Asie, a porazil perského krále Dáreia a prohlásil se za krále Asie. Výraz „rozetnout gordický uzel“ se používá dodnes.

**Doplňující otázka.** Napište jméno Alexandrova koně.

#### VODOROVNĚ:

**A.** Britská rocková skupina zal. 1993 v Manchesteru; poslední vůle; příkaz programovacího jazyka. - **B. 1. tajenka.** - **C.** V egyptské mytologii ochranný duch člověka; alabastr; tělocvičné nářadí; nosál. - **D.** Belgický hudební skladatel (1893-1974); koule na řemenu užívaná k lovu zvířat; jedno z čísel, jejichž rozdílly se rovnají kmitočtu záření; horská služba (zkratka). - **E.** Mour; papínek; druh karetní hry; Hurníkovo oratorium. - **F.** Vrch; pruty porostlé trny; dánský hudební skladatel; velký převodník v cyklistice. - **G.** Jenž; stavitel vlašského původu (Giovanni Battista); moderní široká spací pohovka; dvanáctý stupeň Beaufortovy stupnice síly větru. - **H.** Malý indický chrám; americký fyzik (Edwin, 1855-1938) ; korálový ostrov; během. - **J.** Vojenský odvod; jednotka viskozity; jestliže.

#### SVISLE:

**1.** Pecen; symbol příslušnosti. - **2.** Titul tureckých úředníků; český ilustrátor, karikaturista, autor kreslených filmů, grafik; arménský bůh bouře. - **3.** Album anglického rockového hudebníka Petera Gabriela z roku 1986; sudba; německý hudební skladatel (Hans \*1926). - **4.** Levhart sněžný; drant. - **5.** Zpráva (řídce); hrud'; citoslovce vyjadřující výzvu k tichu. - **6.** Kilda; rumunská měnová jednotka; citoslovce povzbuzování sportovců. - **7.** Citoslovce plašení; stará útočná bodná zbraň s násadou; přirozený úbytek váhy kapalin způsobený vyschnutím. - **8.** Sběratelský název pro velmi ceněné skleněné korále; nepravé zlato. - **9.** Školní předmět; mužské jméno; snížený tón. - **10.** Nevědomost; cíl střelby; austronéska jazyková skupina. - **11.** Bájný kontinent někdy ztotožňován s Atlantidou; místo určené k táboření; požadování informace. - **12.** Portugalské souostroví v Atlantiku; kolona. - **13.** Přetvářka; český malíř, člen skupiny Tvrdohlaví; předložka s 2. pádem. - **14.** Pysk; naprostá; jemný prášek. - **15.** Zanedbání; druh ještěra.

#### Prameny:

SSJČ, UNI 10, ASCS, CJC 1, Slovník nespisovné češtiny, Zkratky ED, Knap 2017, Cesty velkých objevitelů (Knížní klub 1994)

Křížovka není součástí soutěže o Krále.